

انواع آزادی از منظر اسلام / آزادی یک عامل مهم برای بقای اسلام است

رئیس مؤسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران در تبیین آزادی از منظر اسلام تأکید کرد: از نظر حقوق و اخلاق اسلامی آزادی بیان در چارچوب منطق و رعایت اخلاق مجاز است؛ یعنی شخص حق ندارد ...

حجت الاسلام خسروپناه طرح کرد:

انواع آزادی از منظر اسلام / آزادی یک عامل مهم برای بقای اسلام است

رئیس مؤسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران در تبیین آزادی از منظر اسلام تأکید کرد: از نظر حقوق و اخلاق اسلامی آزادی بیان در چارچوب منطق و رعایت اخلاق مجاز است؛ یعنی شخص حق ندارد به بهانه آزادی بیان اخلاق و حقوق دیگران را نادیده بگیرد. به گزارش خبرنگار مهر، دور چهارم گفتگوی دینی مرکز گفتگوی ادیان با کلیسای کاتولیک اتریش صبح یکشنبه 29 بهمن با عنوان «#171 دین، اخلاق و حقوق» با حضور اندیشمندان و مقامات فرهنگی و دینی ایران و اتریش در سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی برگزار شد.

حجت الاسلام دکتر عبدالحسین خسروپناه رئیس مؤسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران طی سخنانی در این نشست به تبیین آزادی از دیدگاه اسلام پرداخت و گفت: آزادی از نظر اسلام یکی از عناصر مهم انسانی است. آزادی یک مفهوم ارزشمند در تفکر اسلامی است. آزادی یک عامل مهم برای بقای اسلام و مایه تکامل معرفت دینی است.

وی با طرح این سؤال که ملاک آزادی چیست؟ افزود: از دیدگاه اسلام آزادی ملاک دارد و این معیار به سرشت آدمی برمی گردد. زیرا از نظر اسلام بشر یک حقیقتی مرکب از روح و بدن است و به تعبیری دارای بعد جسمانی و بعد ملکوتی و روحانی است. این دو بعد دارای استعدادهایی است که اگر قرار باشد این استعدادها به فعلیت برسد نیاز به آزادی دارد و اگر آزادی نباشد امکان ندارد این استعدادها به فعلیت برسد.

رئیس مؤسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران با طرح این سؤال که اگر این دو استعداد جسمانی و روحانی آدمی با یکدیگر تعارض پیدا کند، حق تقدم با کدام است؟ افزود: چون در اسلام بعد روحانی انسان اصالت دارد بنابراین استعدادهای بعد روحانی انسان بر استعدادهای بعد جسمانی او مقدم است. این معیارها در آثار علامه طباطبایی و استاد مطهری بیان شده است که می توان از این منظر قلمرو انواع آزادی را از نظر حقوقی و اخلاقی از دیدگاه اسلام بررسی کرد.

وی آزادی فکری را از جمله انواع آزادی خواند و افزود: آزادی اندیشه و تفکر تلاش ذهن برای حل مسائل و یافتن گزاره های مجهول به وسیله معلومات پیشین است و هیچ حد و حدودی ندارد چراکه تفکر مربوط به بعد روحانی انسان است.

دکتر خسروپناه افزود: آزادی عقیده یکی دیگر از انواع آزادی است که از نظر اسلام، آزادی عقیده دارای حدودی است و علت مطلق نبودن آن این است که آزادی عقیده زائیده تفکر و منطق نیست از این رو بر اساس اصل انسان شناختی حدی دارد و حد آن با منطق مشخص می شود.

وی به آزادی بیان اشاره کرد و گفت: آزادی بیان اعم از آزادی گفتار، نوشتار، مطبوعات، فضای اینترنت، ماهواره و غیره است؛ از نظر حقوق و اخلاق اسلامی آزادی بیان در چارچوب منطق و رعایت اخلاق مجاز است یعنی شخص حق ندارد به بهانه آزادی بیان اخلاق و حقوق دیگران را نادیده بگیرد.

رئیس مؤسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران تأکید کرد: آزادی فردی و اجتماعی دو قسم دیگر آزادی است؛ ایدئولوژی و تفکر اسلامی چون فرد را مسئول در جامعه می داند و به یک معنا اصالت برای فرد هم قائل است- نه به معنای لیبرالی- پس آزادی فردی را می پذیرد و حقوقی را برای فرد قائل است از جمله حقوق فردی حق مشورت، حق مالکیت، حق اقامه دعوا، حق انتخاب همسر و... است. اما این آزادی که در اسلام پذیرفته شده بر اساس ارزشهای حقوقی و اخلاقی تعریف شده است.